

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.3.2015
COM(2015) 125 final

2012/0084 (COD)

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 294 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie

týkající se

**postoje Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o
evropské statistice**

(Text s významem pro EHP a Švýcarsko)

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 294 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie

týkající se

postoje Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o evropské statistice

(Text s významem pro EHP a Švýcarsko)

1. SOUVISLOSTI

Datum předání návrhu Evropskému parlamentu a Radě (dokument COM(2012) 167 final – 2012/0084 COD): 17. dubna 2012

Datum vydání stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru: Nepoužije se

Datum přijetí postojů Evropského parlamentu v prvním čtení: 21. listopadu 2013

Datum předání pozměněného návrhu: Nepoužije se

Datum přijetí postojů Rady: 5. března 2015

2. CÍL NÁVRHU KOMISE

Návrh požaduje revizi současného základního právního rámce evropské statistiky tak, aby byl přizpůsoben politickým potřebám a výzvám, které pro evropskou statistiku vyvstaly v důsledku vývoje globální ekonomiky v poslední době. Hlavním cílem je dále posílit dohled nad Evropským statistickým systémem, a zaručit tak jeho vysokou důvěryhodnost a přiměřeně reagovat na potřebu údajů vyplývající z posílené koordinace hospodářských politik v Evropské unii. Čtyři konkrétnější cíle, které přispívají k tomuto hlavnímu cíli, jsou: posílit profesionální nezávislost národních statistických úřadů; vyjasnit koordinační úlohu národních statistických úřadů (NSÚ) v rámci národních statistických systémů; stanovení „Závazků o důvěryhodnosti statistiky“ a rozšíření přístupu k administrativním údajům a jejich využití pro statistické účely.

Zejména bezpodmínečná profesionální nezávislost národních statistických úřadů je zásadním předpokladem pro udržení vysoké důvěryhodnosti evropských statistik při plnění jejich základní úlohy, a sice podporovat správu ekonomických záležitostí, a obecně pro vytváření politik na základě důkazů. Tento návrh výslovně uvádí, že nezávislost předsedů NSÚ při výkonu jejich činnosti je základním předpokladem pro zajištění nezávislosti těchto institucí. Za tímto účelem by předsedové NSÚ měli mít volnost rozhodování o procesech, statistických metodách, standardech a postupech a o obsahu a načasování zveřejňování všech evropských statistik. Nesmí být rovněž možné, aby tyto osoby žádaly národní vlády a jiné instituce o pokyny, či je od nich musely přijímat. Předsedům NSÚ by navíc měla být udělena značná autonomie při rozhodování o vnitřním řízení statistického úřadu a měli by mít možnost

veřejně se vyjadřovat k výši prostředků, které jsou NSÚ z rozpočtu přidělovány na statistické úkoly, jež má plnit. Kromě toho musí být stanovena transparentní pravidla pro jmenování, převádění a odvolávání předsedů NSÚ, založená výhradně na odborných kritériích.

Jak požaduje Komise ve svém sdělení „Robustnější řízení kvality evropské statistiky“ (KOM(2011) 211 v konečném znění), návrh zahrnuje i stanovení „Závazků o důvěryhodnosti statistiky“, tedy prohlášení o dodržování Kodexu evropské statistiky, a zejména zásady nezávislosti NSÚ. Podle návrhu by tato prohlášení měla být podepsána vládami všech členských států a stvrzena podpisem ze strany Komise. Každý z těchto závazků o důvěryhodnosti má být specifický pro každou zemi zvlášť a měl by obsahovat opatření ke zlepšení. Vlastní provádění těchto opatření by bylo monitorováno Eurostatem v rámci již zavedeného pravidelného hodnocení, jak členské státy dodržují Kodex evropské statistiky.

Návrh dále usiluje o vyjasnění koordinační úlohy NSÚ v rámci národních statistických systémů tak, že byly přidány výslovné odkazy na instituce a funkce, jež mají být koordinovány.

Dalším zásadním cílem tohoto návrhu je rozšířit využívání zdrojů administrativních údajů pro vypracovávání evropské statistiky bez zvyšování zatížení respondentů, NSÚ a jiných vnitrostátních orgánů. Za tímto účelem by NSÚ měly být v potřebné míře zapojeny do přijímání rozhodnutí o návrhu, vývoji a zrušení administrativních záznamů, která by mohla být uplatněna při vypracovávání statistických údajů. Bezplatný a včasný přístup k administrativním záznamům by měl být zajištěn pro NSÚ, jiné vnitrostátní orgány a Eurostat, avšak pouze v rámci jejich příslušného systému veřejné správy a v míře nezbytné pro vývoj, vypracovávání a šíření evropské statistiky.

Aby se navíc zjednodušilo plánování rozpočtu pro statistické činnosti a byla zaručena jeho větší stabilita, sladuje návrh programové období evropského statistického programu s víceletým finančním rámcem Unie.

Kromě toho zohledňuje navrhovaná změna nařízení (ES) č. 223/2009 nezbytné úpravy podle Lisabonské smlouvy, pokud jde o udělení přenesených a prováděcích pravomocí Komisi.

3. PŘÍPOMÍNKY K POSTOJI RADY

Postoj Rady odráží politickou dohodu, ke které dospěly Evropský parlament a Rada dne 3. prosince 2014, a zahrnuje prvky navržené oběma orgány. Komise tuto dohodu podporuje.

Hlavní změny obsažené v tomto postoji oproti návrhu Komise jsou tyto:

Pokud jde o specifickou situaci NSÚ, zavádějí se změny, které omezují rozsah statistických rozhodovacích pravomocí předsedů NSÚ navržený Komisí, zejména na záležitostech v jejich vlastních úřadech. Kromě toho je ustanovení týkající se profesionální nezávislosti rozšířeno tak, aby kromě předsedů NSÚ zahrnovalo také „vedoucí statistických útvarů jiných vnitrostátních orgánů“.

Pokud jde o specifickou situaci Eurostatu, zavádí se dodatečný článek, který do značné míry vychází z prvků již stanovených v rozhodnutí Komise o Eurostatu (2012/504/EU) a který se zaměřuje na profesionální nezávislost generálního ředitele Eurostatu, aby se zaručil soulad s příslušnými ustanoveními použitelnými na předsedy NSÚ. Kompromis formálně stanoví konkrétně to, že dialog o otázkách statistiky umožní každý rok přímou výměnu názorů mezi generálním ředitelem Eurostatu a příslušným výborem Evropského parlamentu pro otázky statistiky.

Ustanovení ohledně přijetí „Závazků o důvěryhodnosti statistiky“ ze strany členských států je zmírněno, ale je kombinováno s podrobnějším popisem příslušného postupu sledování

a podávání zpráv ze strany Komise.

V reakci na žádost Evropského parlamentu o přísnější sledování a prosazování kvality byla zavedena ustanovení, která umožňují zveřejňování pochybností Komise ohledně kvality příspěvků členských států k evropské statistice a kterými se odvolává možnost, aby Komise prováděla šetření domnělého zkreslování statistických údajů, za předpokladu, že se na tyto případy budou vztahovat pokuty na základě odvětvových právních předpisů.

Kromě toho byly doplněny dodatečné odkazy na spolupráci mezi Evropským statistickým systémem a Evropským systémem centrálních bank při sestavování evropských statistik.

4. ZÁVĚR

Komise přijímá výsledky interinstitucionálních jednání, a může proto podpořit postoj Rady v prvním čtení.